

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1956 No. 125

A. TITEL

*Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika tot samenwerking betreffende het niet-militair gebruik van atoomenergie;
Washington, 22 juni 1956*

B. TEKST

Agreement for cooperation between the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America concerning civil uses of atomic energy

Whereas the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America, on July 18, 1955, signed an Agreement for Cooperation concerning civil uses of atomic energy; and

Whereas such Agreement provides that it is the hope and expectation of the Parties that the initial Agreement for Cooperation will extend to consideration of further cooperation extending to the design, construction and operation of power-producing reactors; and

Whereas the Government of the Netherlands has advised the Government of the United States of America of its desire to pursue a research and development program looking toward the realization of peaceful and humanitarian uses of atomic energy including the design, construction and operation of power-producing reactors; and

Whereas the Government of the United States of America desires to cooperate with the Government of the Netherlands in such a program as hereinafter provided; and

Whereas the Parties desire to supersede the Agreement for Cooperation signed on July 18, 1955, for this Agreement which includes the new areas of cooperation;

The Parties agree as follows:

Article I

A. The Agreement for Cooperation signed on July 18, 1955, is superseded in its entirety on the day this Agreement enters into force.

B. This Agreement shall enter into force on the day on which each Government shall receive from the other Government written notification that it has complied with all statutory and constitutional requirements for the entry into force of such Agreement and shall remain in force for a period of ten years.

Article II

A. Subject to the provisions of this Agreement, the availability of personnel and material, and the applicable laws, regulations and license requirements in force in their respective countries, the Parties shall cooperate with each other in the achievement of the use of atomic energy for peaceful purposes.

B. The disposition and utilization of atomic weapons and the exchange of Restricted Data relating to the design or fabrication of atomic weapons shall be outside the scope of this Agreement.

C. The exchange of Restricted Data under this Agreement shall be subject to the following limitations:

- (1) Restricted Data which in the opinion of the United States Commission is primarily of military significance shall not be exchanged.
- (2) Restricted Data concerning the production of special nuclear materials except that concerning the incidental production of special nuclear materials in a power reactor shall not be exchanged.
- (3) It shall extend only to that which is relevant to current or projected programs.
- (4) The development of submarine, ship, aircraft, and certain package power reactors is presently concerned primarily with their military uses. Accordingly, Restricted Data pertaining primarily to such reactors will not be exchanged until such time as these types of reactors in the opinion of both Parties warrant civil application and the exchange of information on these types of reactors may be agreed. Information on the adaptation of these types of reactors to military use will not be exchanged. Likewise, Restricted Data pertaining primarily to any future reactor-types the development of which is concerned primarily with their military use will not be exchanged until such time as these types of reactors warrant

civil application and the exchange of information on these types of reactors may be agreed; and Restricted Data on the adaptation of these types of reactors to military use will not be exchanged.

D. This Agreement shall not require the exchange of any information which the Parties are not permitted to communicate because the information is privately developed and privately owned or has been received from another government.

E. It is agreed that the United States Commission will not transfer or permit the export, under this Agreement, of any materials or equipment and devices if such materials or equipment and devices are, in the opinion of the United States Commission, primarily of military significance.

Article III

A. Subject to the provisions of Article II, classified information in the specific fields set out below and unclassified information shall be exchanged between the Government of the Netherlands and the United States Commission with respect to the application of atomic energy to peaceful uses, including research and development relating to such uses and problems of health and safety connected therewith. The exchange of information provided for in this Article shall be accomplished through the various means available, including reports, conferences and visits to facilities.

B. The Parties agree to exchange the following classified information, including Restricted Data:

- (1) General information on the design and characteristics of research, experimental, demonstration power or power reactors as is required to permit an evaluation and comparison of their potential use in a research or power production program.
- (2) Technological information, as may be agreed, on specific research, experimental, demonstration power or power reactors, and, when in the case of the Netherlands, such information is required in connection with reactors currently in operation in the Netherlands or when such information is required in the development, construction and operation of specific reactors which the Netherlands intends to construct as part of a current research, experimental, demonstration power or power program in the Netherlands.
- (3) Classified information within subparagraphs (1) and (2) hereof shall be exchanged within the following fields:
 - (a) *Specifications for Reactor Materials.* Final form specifications including the composition, shape, size and special handling techniques of reactor materials including

uranium, heavy water, reactor grade graphite, and zirconium.

- (b) *Properties of Reactor Materials.* Physical, chemical, metallurgical, nuclear and mechanical properties of reactor materials including fuel, moderator and coolant and the effects of the reactor's operating conditions on the properties of these materials.
- (c) *Reactor Components.* The design and performance specifications of reactor components, but not including the methods of production and fabrication.
- (d) *Reactor Physics Technology.* This area includes theory of and pertinent data relating to neutron bombardment reactions, neutron cross sections, criticality calculations, reactor kinetics and shielding.
- (e) *Reactor Engineering Technology.* This area includes considerations pertinent to the over-all design and optimization of the reactor and theory of and data relating to such problems as reactor stress and heat transfer analysis.
- (f) *Environmental Safety Considerations.* This area includes considerations relating to normal reactor radiations and possible accidental hazards and the effect of such on equipment and personnel and appropriate methods of waste disposal and decontamination.

Article IV

A. *Research Materials*

Materials of interest in connection with the subject of agreed exchanges of information as provided in Article III and under the provision set forth in Article II, including source materials, special nuclear materials, by-product material, other radioisotopes, and stable isotopes will be exchanged for research purposes in such quantities and under such terms and conditions as may be agreed when such materials are not available commercially. In no case, however, shall quantities of special nuclear materials transferred under this Article and within the jurisdiction of the Government of the Netherlands be, at any one time, in excess of 100 grams of contained U-235, 10 grams of plutonium, and 10 grams of U-233.

B. *Research Facilities*

Subject to the provisions of Article II and under such terms and conditions as may be agreed, and to the extent as may be agreed, specialized research facilities and reactor material testing facilities of the Parties shall be made available for mutual use consistent with the limits of space, facilities, and personnel conveniently available,

when such facilities are not commercially available. It is understood that the United States Commission will not be able to permit access to facilities which are primarily of military significance.

Article V

With respect to the subjects of agreed exchange of information as provided in Article III and subject to the provisions of Article II, equipment and devices may be transferred from one Party to the other under such terms and conditions as may be agreed. It is recognized that such transfer will be subject to limitations which may arise from shortages of supplies or other circumstances existing at the time.

Article VI

A. It is contemplated that, as provided in this Article, private individuals and private organizations in either the Netherlands or the United States may deal directly with private individuals and private organizations in the other country. Accordingly, in the fields referred to in Paragraph B of this Article, persons under the jurisdiction of either the Government of the Netherlands or the Government of the United States will be permitted to make arrangements to transfer and export materials, including equipment and devices, to and perform services for the other government and such persons under its jurisdiction as are authorized by the other government to receive and possess such materials and utilize such services, provided that any classified information shall fall within the fields specified in Paragraph B and subject to:

- (1) the provisions of Paragraph E of Article II;
- (2) applicable laws, regulations and license requirements;
- (3) approval of the Party to the jurisdiction of which the person making the arrangement is subject if the materials or services are classified or if the furnishing of such materials or services requires the communication of classified information.

B. To the extent necessary in carrying out the arrangements made under Paragraph A of this Article, classified information in the following fields, subject in each case to the provisions of Article II, may be communicated by the person furnishing the material or services to the Party or person to whom such material or service is furnished:

- (1) the subjects of agreed exchange of information as provided in Article III;
- (2) technological information within the categories of information set forth in Article III B (3) on specific research, experimental, demonstration power or power reactors and when, in the case of the Netherlands, such information is required in connection with reactors currently in operation in the Netherlands or

when such information is required in the construction and operation of specific reactors which the Government of the Netherlands or authorized persons under its jurisdiction intend to construct as part of a current research, experimental, demonstration power or power program in the Netherlands.

Article VII

A. During the period of this Agreement, the United States Commission will sell to the Government of the Netherlands uranium enriched in the isotope U-235 in a net amount not to exceed 500 kilograms of contained U-235 in uranium. This net amount shall be the quantity of contained U-235 in uranium sold to the Government of the Netherlands less the quantity of contained U-235 in recoverable uranium resold to the United States or transferred to any other nation or international organization with the approval of the United States in accordance with this Agreement. This material may not be enriched above twenty percent (20 %) U-235 except as hereinafter provided. Such material will be sold subject to the terms and conditions of this Article and the other provisions of this Agreement as and when required as initial and replacement fuel in the operation of defined research, and experimental, demonstration power and power reactors which the Government of the Netherlands in consultation with the United States Commission decides to construct or authorize private organizations to construct in the Netherlands and as required in experiments related thereto. The United States Commission may, upon request and in its discretion, make a portion of the foregoing 500 kilograms available as material enriched up to ninety percent (90 %) for use in a materials testing reactor, capable of operating with a fuel load not to exceed six (6) kilograms of contained U-235 in uranium.

B. The quantity of uranium enriched in the isotope U-235 transferred by the United States Commission under this Article and in the custody of the Government of the Netherlands shall not at any time be in excess of the amount of material necessary for the full loading of each defined reactor project which the Government of the Netherlands or persons under its jurisdiction decides to construct as provided herein, plus such additional quantity as, in the opinion of the United States Commission, is necessary to permit the efficient and continuous operation of the reactor or reactors while replaced fuel elements are radioactively cooling in the Netherlands or while fuel elements are in transit, it being the intent of the United States Commission to make possible the maximum usefulness of the material so transferred.

C. Each sale of uranium enriched in the isotope U-235 shall be subject to the agreement of the Parties as to the schedule of deliveries,

the form of material to be delivered, charges therefor and the amount of material to be delivered consistent with the quantity limitations established in Paragraph B. It is understood and agreed that although the Government of the Netherlands will distribute uranium enriched in the isotope U-235 to authorized users in the Netherlands, the Government of the Netherlands will retain title to any uranium enriched in the isotope U-235 which is purchased from the United States Commission at least until such time as private users in the United States are permitted to acquire title in the United States to uranium enriched in the isotope U-235.

D. It is agreed that when any source or special nuclear materials received from the United States of America require reprocessing, such reprocessing shall be performed at the discretion of the United States Commission in either United States Commission facilities or facilities acceptable to the United States Commission, on terms and conditions to be later agreed; and it is understood, except as may be otherwise agreed, that the form and content of any irradiated fuel elements shall not be altered after their removal from the reactor and prior to delivery to the United States Commission or the facilities acceptable to the United States Commission for reprocessing.

E. With respect to any special nuclear material produced in reactors fueled with materials obtained from the United States which are in excess of the Netherlands' need for such materials in its program for the peaceful uses of atomic energy, the Government of the United States of America shall have and is hereby granted (a) a first option to purchase of such material at prices then prevailing in the United States of America for special nuclear material produced in reactors which are fueled pursuant to the terms of an Agreement for Cooperation with the Government of the United States of America, and (b) the right to approve the transfer of such material to any other nation or international organizations in the event the option to purchase is not exercised.

Article VIII

As may be necessary and as may be mutually agreed in connection with the subjects of agreed exchange of information as provided in Article III, and under the limitations set forth in Article II, and under such terms and conditions as may be mutually agreed, specific arrangements may be made from time to time between the Parties for lease, or sale and purchase, of quantities of materials, including heavy water and natural uranium, but not including special nuclear materials, greater than those required for research, when such materials are not available commercially.

Article IX

A. With respect to any invention or discovery employing information classified when communicated in accordance with Article III and made or conceived as a result of such communication during the period of this Agreement, the Government of the Netherlands with respect to any invention or discovery owned by it or made or conceived by persons under its jurisdiction, and the Government of the United States of America with respect to invention or discovery rights owned by it:

- (1) agree to transfer and assign or cause to be transferred or assigned to the other all right, title, and interest in and to any such invention, discovery, patent application or patent in the country of that other, subject to a royalty-free, nonexclusive, irrevocable license for the governmental purposes of the transferring Party and for purposes of mutual defense;
- (2) shall, upon request of the other, grant or cause to be granted to the other a royalty-free, nonexclusive, irrevocable license for its governmental purposes in the country of the transferring Party or third countries, including use in the production of materials in such countries for sale to the requesting Party by a contractor of such Party;
- (3) agree that each Party may otherwise deal with any invention, discovery, patent application or patent in its own country or third countries as it may desire, but in no event shall either Party discriminate against citizens of the country of the other in respect of granting any license under the patents owned by it in its own or third countries;
- (4) waive any and all claims against the other for compensation, royalty or award as respects any such invention or discovery, patent application or patent and release the other with respect to any such claim.

B. (1) No patent application with respect to any classified invention or discovery employing information which has been communicated under this Agreement may be filed by either Party or any person in the country of the other Party except in accordance with agreed conditions and procedures.

(2) No patent application with respect to any such classified invention or discovery may be filed in any country not a party to this Agreement except as may be agreed and subject to Article XIII.

(3) Appropriate secrecy or prohibition orders shall be issued for the purpose of giving effect to this paragraph.

Article X

A. The criteria of security classification established by the United States Commission shall be applicable to all information and material, including equipment and devices, exchanged under this Agreement. The United States Commission will keep the Government of the Netherlands informed concerning these criteria and any modifications thereof, and the Parties will consult with each other from time to time concerning the practical application of these criteria.

B. It is agreed that all information and material, including equipment and devices, which warrant a classification in accordance with Paragraph A of this Article shall be safeguarded in accordance with applicable security arrangements between the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America, by the United States Commission.

C. It is agreed that the recipient Party of any material, including equipment and devices, and of any classified information under this Agreement shall not further disseminate such information or transfer such material, including equipment and devices, to any other country without the written consent of the originating country. It is further agreed that neither Party to this Agreement will transfer to any other country equipment or device, the transfer of which would involve the disclosure of any classified information received from the other Party, without the written consent of such other Party.

Article XI

A. The Government of the Netherlands and the Government of the United States of America affirm their common interest in the establishment of an international atomic energy agency to foster the peaceful uses of atomic energy. In the event such an international agency is created:

- (1) The Parties will consult with each other to determine in what respects, if any, they desire to modify the provisions of this Agreement for Cooperation. In particular, the Parties will consult with each other to determine in what respects and to what extent they desire to arrange for the administration by the international agency of those conditions, controls, and safeguards including those relating to health and safety standards, required by the international agency in connection with similar assistance rendered to a cooperating nation under the aegis of the international agency.
- (2) In the event the Parties do not reach a mutually satisfactory agreement following the consultation provided in Paragraph A of this Article, either Party may by notification terminate this Agreement. In the event this Agreement is so terminated,

the Government of the Netherlands shall return to the Commission all source and special nuclear materials received pursuant to this Agreement and in its possession or in the possession of persons under its jurisdiction.

B. It is recognized that efforts are being made in Western Europe to integrate the atomic energy programs of a group of nations. If the Government of the Netherlands becomes a member of such an integrated group and if an agreement for cooperation on atomic energy is made between the group of nations and the Government of the United States of America, the latter would be prepared if so requested by the Government of the Netherlands to arrange for the integrated group to assume the rights and obligations of the Government of the Netherlands under this Agreement, provided the integrated group can, in the judgment of the Government of the United States of America, effectively and securely carry out the undertakings of this Agreement.

Article XII

The Government of the Netherlands and the Government of the United States emphasize their common interest in assuring that any material, equipment, or device made available to the Government of the Netherlands pursuant to this Agreement shall be used solely for civil purposes.

A. Except to the extent that the safeguards provided for in this Agreement are supplanted, by agreement of the Parties as provided in Article XI, by safeguards of the proposed international atomic energy agency, the Government of the United States of America, notwithstanding any other provisions of this Agreement, shall have the following rights:

- (1) With the objective of assuring design and operation for civil purposes and permitting effective application of safeguards, to review the design of any
 - (i) reactor and
 - (ii) other equipment and devices the design of which the Commission determines to be relevant to the effective application of safeguards,which are to be made available to the Government of the Netherlands or any person under its jurisdiction by the Government of the United States of America or any person under its jurisdiction, or which are to use, fabricate or process any of the following materials so made available: source material, special nuclear material, moderator material, or other material designated by the United States Commission;
- (2) With respect to any source or special nuclear material made available to the Government of the Netherlands or any person

under its jurisdiction by the Government of the United States of America or any person under its jurisdiction and any source or special nuclear material utilized in, recovered from, or produced as a result of the use of any of the following materials, equipment, or devices so made available:

- (i) source material, special nuclear material, moderator material, or other material designated by the United States Commission,
- (ii) reactors,
- (iii) any other equipment or device designated by the United States Commission as an item to be made available on the condition that the provisions of this subparagraph A (2) will apply,
 - (a) to require the maintenance and production of operating records and to request and receive reports for the purpose of assisting in ensuring accountability for such materials; and
 - (b) to require that any such material in the custody of the Government of the Netherlands or any person under its jurisdiction be subject to all of the safeguards provided for in this Article and the guaranties set forth in Article XIII;
- (3) To require the deposit in storage facilities designated by the United States Commission of any of the special nuclear material referred to in subparagraph A (2) of this Article which is not currently utilized for civil purposes in the Netherlands and which is not purchased pursuant to Article VII, Paragraph E (a) of this Agreement, transferred pursuant to Article VII, Paragraph E (b) of this Agreement, or otherwise disposed of pursuant to an arrangement mutually acceptable to the Parties;
- (4) To designate, after consultation with the Government of the Netherlands, personnel who, accompanied, if either Party so requests, by personnel designated by the Government of the Netherlands, shall have access in the Netherlands to all places and data necessary to account for the source and special nuclear materials which are subject to subparagraph A (2) of this Article to determine whether there is compliance with this Agreement and to make such independent measurements as may be deemed necessary;
- (5) In the event of noncompliance with the provisions of this Article or the guaranties set forth in Article XIII and the failure of the Government of the Netherlands to carry out the provisions of this Article within a reasonable time, to suspend or terminate this Agreement and require the return of any

materials, equipment, and devices referred to in subparagraph A (2) of this Article;

- (6) To consult with the Government of the Netherlands in the matter of health and safety.

B. The Government of the Netherlands undertakes to facilitate the application of the safeguards provided for in this Article.

Article XIII

A. The Government of the Netherlands guarantees that:

- (1) The security safeguards and standards prescribed by applicable security arrangements between the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America by the United States Commission will be maintained with respect to all classified information and materials, including equipment and devices, exchanged under this Agreement.
- (2) No material, including equipment and devices, transferred to the Government of the Netherlands or authorized persons under its jurisdiction by purchase or otherwise pursuant to this Agreement will be used for atomic weapons, or for research on or development of atomic weapons, or for any other military purpose.
- (3) No material, including equipment and devices, or any Restricted Data transferred to the Government of the Netherlands or authorized persons under its jurisdiction pursuant to this Agreement will be transferred to unauthorized persons or beyond the jurisdiction of the Government of the Netherlands, except as the United States Commission may agree to such a transfer to another nation, and then only if the transfer of the material or Restricted Data is within the scope of an Agreement for Cooperation between the Government of the United States of America and the other nation.

B. The Government of the United States of America guarantees that:

- (1) The security safeguards and standards prescribed by applicable security arrangements between the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America by the United States Commission will be maintained with respect to all classified information and materials, including equipment and devices, exchanged under this Agreement.
- (2) No material, including equipment and devices, or any Restricted Data transferred to the Government of the United States of America or authorized persons under its jurisdiction

pursuant to this Agreement, will be transferred to unauthorized persons or beyond the jurisdiction of the Government of the United States of America, except as the Government of the Netherlands may agree to such a transfer to another nation.

Article XIV

The application or use of any information (including design drawings and specifications), material, equipment or devices, exchanged or transferred between the Parties under this Agreement shall be the responsibility of the Party receiving it, and the other Party does not warrant the accuracy and completeness of such information and does not warrant the suitability of such information, material, equipment or device for any particular use or application.

Article XV

For the purposes of this Agreement:

A. "The Netherlands" means the European part of the Kingdom of the Netherlands.

B. "Commission" or "United States Commission" means the United States Atomic Energy Commission.

C. "Parties" means the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America, including the United States Commission on behalf of the Government of the United States of America. "Party" means one of the above Parties.

D. "Atomic weapon" means any device utilizing atomic energy, exclusive of the means for transporting or propelling the device (where such means is a separable and divisible part of the device), the principal purpose of which is for use as, or for development of, a weapon, a weapon prototype, or a weapon test device.

E. "By-product material" means any radioactive material (except special nuclear material) yielded in or made radioactive by exposure to the radiation incident to the process of producing or utilizing special nuclear material.

F. "Classified" means a security designation of "confidential" or higher applied, under the laws and regulations of either the Government of the Netherlands or the Government of the United States of America, to any data, information, materials, services or any other matter, and includes "Restricted Data".

G. "Equipment and devices" and "equipment or device" means any instrument, apparatus, or facility and includes any facility, except an atomic weapon, capable of making use of or producing special nuclear material, and component parts thereof.

H. "Person" means any individual, corporation, partnership, firm, association, trust, estate, public or private institution, group, government agency or government corporation, but does not include the Parties to this Agreement.

I. "Reactor" means an apparatus, other than atomic weapon, in which a self-supporting fission chain reaction is maintained by utilizing uranium, plutonium, or thorium, or any combination of uranium, plutonium, or thorium.

J. "Restricted Data" means all data concerning (1) design, manufacture, or utilization of atomic weapons; (2) the production of special nuclear material; or (3) the use of special nuclear material in the production of energy, but shall not include data declassified or removed from the category of Restricted Data by the appropriate authority.

K. "Special nuclear material" means (1) plutonium, uranium enriched in the isotope 233 or in the isotope 235, and any other material which the Government of the Netherlands or the United States Commission determines to be special nuclear material; or (2) any material artificially enriched by any of the foregoing.

L. "Source material" means (1) uranium, thorium, or any other material which is determined by the Government of the Netherlands or the United States Commission to be source material; or (2) ores containing one or more of the foregoing materials, in such concentration as the Government of the Netherlands or the United States Commission may determine from time to time.

M. "Atomic energy" means all forms of energy released in the course of nuclear fission or nuclear transformation.

IN WITNESS WHEREOF, the Parties hereto have caused this Agreement to be executed pursuant to duly constituted authority.

DONE at Washington in duplicate this twenty-second day of June, 1956.

For the Government of the Netherlands:

(sd.) J. H. VAN ROIJEN

Ambassador of the Netherlands

For the Government of the United States of America:

(sd.) A. BURKE ELBRICK

*Deputy Assistant Secretary of State
for European Affairs*

(sd.) W. F. LIBBY

*Acting Chairman, United States
Atomic Energy Commission*

C. VERTALING

**Overeenkomst tot samenwerking tussen de Nederlandse Regering
en de Regering der Verenigde Staten van Amerika
betreffende het niet-militair gebruik van
atoomenergie**

Aangezien de Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika op 18 juli 1955 een Overeenkomst tot samenwerking betreffende het niet-militair gebruik van atoomenergie hebben ondertekend; en

Aangezien die Overeenkomst een artikel bevat, waarin Partijen de hoop en de verwachting uitspreken, dat de aanvankelijke Overeenkomst tot samenwerking zal leiden tot het in overweging nemen van nadere samenwerking, welke zich zal uitstrekken tot het ontwerpen, bouwen en doen functioneren van reactoren voor energieproductie; en

Aangezien de Nederlandse Regering aan de Regering van de Verenigde Staten van Amerika de wens te kennen heeft gegeven, een onderzoekings- en ontwikkelingsprogramma ten uitvoer te leggen, dat tot doel heeft de verwezenlijking van het vreedzaam en menslievend gebruik van atoomenergie, met inbegrip van het ontwerpen, bouwen en doen functioneren van reactoren voor energieproductie; en

Aangezien de Regering van de Verenigde Staten van Amerika met de Nederlandse Regering wenst samen te werken bij de tenuitvoerlegging van een programma als in deze Overeenkomst voorzien; en

Aangezien Partijen de wens koesteren, de op 18 juli 1955 ondertekende Overeenkomst tot samenwerking door deze Overeenkomst, waarin de nieuwe gebieden van samenwerking zijn opgenomen, te vervangen;

Komen Partijen als volgt overeen:

Artikel I

A. De op 18 juli 1955 ondertekende Overeenkomst tot samenwerking wordt in haar geheel vervangen op de datum waarop deze Overeenkomst in werking treedt.

B. Deze Overeenkomst zal in werking treden op de dag waarop elk der beide Regeringen van de andere Regering een schriftelijke mededeling zal hebben ontvangen, dat voldaan is aan alle wettelijke en grondwettelijke vereisten welke voor de inwerkingtreding van een Overeenkomst als deze zijn gesteld, en zal gedurende een tijdvak van tien jaar van kracht blijven.

Artikel II

A. Met inachtneming van de bepalingen van deze Overeenkomst, onder het voorbehoud dat voldoende personeel en materiaal beschikbaar is, en met inachtneming van de van toepassing zijnde wetten, regelingen en voorschriften t.a.v. vergunningen, welke in hun onderscheidene landen van kracht zijn, zullen Partijen met elkander samenwerken om te komen tot het gebruik van atoomenergie voor vreedzame doeleinden.

B. De terbeschikkingstelling en het gebruik van atoomwapens alsmede de uitwisseling van „Restricted Data” welke betrekking hebben op het ontwerpen of het vervaardigen van atoomwapens, vallen buiten het kader van deze Overeenkomst.

C. De uitwisseling van „Restricted Data” krachtens deze Overeenkomst zal aan de volgende beperkingen worden onderworpen:

- (1) „Restricted Data” welke naar het oordeel van de Commissie der Verenigde Staten in de allereerste plaats van militaire betekenis zijn, worden niet uitgewisseld.
- (2) „Restricted Data” betreffende de produktie van splijtstoffen worden niet uitgewisseld, behalve die welke betrekking hebben op de bijkomstige produktie van splijtstoffen in een reactor voor energieproduktie.
- (3) Deze gegevens zullen zich slechts uitstrekken tot wat onmiddellijk verband houdt met programma's welke in uitvoering of ontworpen zijn.
- (4) De ontwikkeling van reactoren voor de voortstuwing van onderzeeboten, schepen, vliegtuigen en bepaalde „package power reactors”, betreft momenteel in de eerste plaats het militair gebruik van deze reactoren. Dienovereenkomstig zullen „Restricted Data” welke in de eerste plaats op zodanige reactoren betrekking hebben, niet worden uitgewisseld alvorens deze reactortypen zich naar het oordeel van beide Partijen lenen voor niet-militaire doeleinden en overeenstemming kan worden bereikt t.a.v. de uitwisseling van gegevens inzake deze reactoren. Gegevens betreffende het geschikt maken van deze reactortypen voor militair gebruik zullen niet worden uitgewisseld. Evenmin zullen „Restricted Data” welke in de eerste plaats op eventueel in de toekomst te ontwikkelen reactortypen betrekking hebben, waarvan de ontwikkeling in de eerste plaats op hun militair gebruik is gericht worden uitgewisseld alvorens deze reactortypen zich voor niet-militair gebruik lenen en overeenstemming kan worden bereikt t.a.v. de uitwisseling van gegevens inzake deze reactoren; „Restricted Data” betreffende het geschikt maken van deze reactortypen voor militair gebruik zullen niet worden uitgewisseld.

D. Deze Overeenkomst scheidt geen verplichting tot de uitwisseling van gegevens welke Partijen niet mogen mededelen omdat die gegevens door particulieren werden ontwikkeld of particulier bezit zijn of van een andere Regering ontvangen zijn.

E. Er wordt overeengekomen, dat de Commissie der Verenigde Staten krachtens deze Overeenkomst geen materialen of uitrusting en inrichtingen zal overdragen of de uitvoer ervan toestaan indien die materialen, uitrusting en inrichtingen naar het oordeel van de Commissie der Verenigde Staten in de eerste plaats van militaire betekenis zijn.

Artikel III

A. Met inachtneming van de bepalingen van artikel II zullen ge-classificeerde gegevens welke betrekking hebben op de hieronder gespecificeerde gebieden, alsmede niet-geclassificeerde gegevens tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Commissie der Verenigde Staten worden uitgewisseld met betrekking tot de toepassing van atoomenergie voor vreedzame doeleinden, met inbegrip van het onderzoek en de ontwikkeling, welke op dit gebruik betrekking hebben en de vraagstukken t.a.v. gezondheid en veiligheid welke daarmede verband houden. De in dit artikel voorziene uitwisseling van gegevens zal plaatsvinden met de diverse daartoe ter beschikking staande middelen, zoals, onder meer, rapporten, conferenties en bezoeken aan installaties.

B. Partijen komen overeen, de volgende geclassificeerde gegevens, met inbegrip van „Restricted Data”, uit te wisselen:

- (1) Algemene gegevens omtrent het ontwerp en de eigenschappen van speciaal voor wetenschappelijk onderzoek bestemde reactoren, experimentele reactoren, reactoren voor het aantonen van de mogelijkheid van energieproductie (demonstration power reactors) of energieproducerende reactoren, om door middel van berekeningen en vergelijkingen te kunnen nagaan in hoeverre zij gebruikt kunnen worden in een programma van onderzoek of energieproductie.
- (2) Technologische gegevens voorzover nader overeengekomen, omtrent bepaalde reactoren voor wetenschappelijk onderzoek, experimentele reactoren, „demonstration power reactors” of reactoren voor energieproductie en, wanneer voor wat Nederland betreft deze gegevens vereist zijn in verband met reactoren welke op een bepaald ogenblik in Nederland in gebruik zijn of wanneer deze gegevens vereist zijn voor de ontwikkeling, het bouwen en het doen functioneren van bepaalde reactoren welke Nederland van plan is te bouwen als onderdeel van een programma voor wetenschappelijk onderzoek, voor proefnemingen, voor het aantonen van de mogelijkheden

van energieproductie of voor energieproductie, dat op een zeker ogenblik in Nederland wordt uitgevoerd.

- (3) De geclassificeerde gegevens vermeld sub (1) en (2) van dit lid zullen op de volgende gebieden worden uitgewisseld:
- (a) *Specificaties voor reactormaterialen.* Specificaties voor de definitieve vorm met inbegrip van de samenstelling, vorm, grootte en speciale behandelingswijzen van de reactormaterialen waaronder uranium, zwaar water, grafiet geschikt voor reactoren en zirconium.
 - (b) *Eigenschappen van reactormaterialen.* De fysische, chemische, metaalkundige en metallurgische, kernfysische en mechanische eigenschappen van reactormaterialen waaronder brandstof, moderator en koelmiddel en de invloeden die de verschillende bedrijfsomstandigheden van de reactor hebben op de eigenschappen van deze materialen.
 - (c) *Reactoronderdelen.* De specificaties betreffende ontwerp en prestatievermogen van reactoronderdelen, doch niet de produktie- en vervaardigingswijzen.
 - (d) *De toegepaste reactorfysica.* Dit gebied omvat de theorie van en de ter zake dienende gegevens omtrent reacties veroorzaakt door het bombarderen van neutronen, werkzame doorsneden voor neutronen, berekeningen van de omstandigheden waaronder een reactor kritisch wordt, reactorkinetica en afscherming.
 - (e) *De technologie betreffende de constructie van reactoren.* Dit gebied omvat aangelegenheden betreffende het gehele ontwerp en de meest efficiënte constructie van de reactor en de theorie van en gegevens omtrent problemen als spanningen welke in de reactor optreden en warmteoverdracht-analyse.
 - (f) *Veiligheidsmaatregelen voor de omgeving.* Dit gebied omvat aangelegenheden betreffende de normale reactorstralingen en aan eventuele ongelukken verbonden risico's en de gevolgen daarvan voor uitrusting en personeel, en gepaste methoden inzake het afvoeren van afvalprodukten, alsmede ontsmetting.

Artikel IV

A. *Materialen voor wetenschappelijk onderzoek.*

Materialen welke van belang zijn in verband met uitwisseling van gegevens waarover krachtens artikel III en krachtens de in artikel II vervatte bepaling overeenstemming is bereikt, waaronder basismaterialen, splijtstoffen, bijprodukten, andere radioactieve isotopen, alsmede stabiele isotopen, zullen worden uitgewisseld voor weten-

schappelijk onderzoek in die hoeveelheden en onder die voorwaarden als kan worden overeengekomen, wanneer zulke materialen niet in de handel verkrijgbaar zijn. In geen geval mogen echter de krachtens dit artikel overgebrachte en zich onder de jurisdictie van de Nederlandse Regering bevindende hoeveelheden speciale splijtbare materialen te eniger tijd meer bedragen dan 100 gram gebonden U-235, 10 gram plutonium en 10 gram U-233.

B. Installaties voor wetenschappelijk onderzoek.

Met inachtneming van de bepalingen van artikel II en onder die voorwaarden en in die mate als kan worden overeengekomen, zullen gespecialiseerde installaties voor wetenschappelijk onderzoek en installaties voor het beproeven van reactormateriaal van Partijen voor wederzijds gebruik beschikbaar worden gesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de beperkingen van beschikbare ruimte, installaties en zonder te grote moeite beschikbaar te stellen personeel, wanneer deze installaties niet in de handel verkrijgbaar zijn. Hierbij wordt het voorbehoud gemaakt, dat de Commissie der Verenigde Staten geen installaties welke in de eerste plaats militaire betekenis hebben, toegankelijk zal kunnen maken.

Artikel V

Met betrekking tot de gebieden waarover overeenstemming is bereikt t.a.v. de uitwisseling van inlichtingen zoals is voorzien in artikel III en met inachtneming van de bepalingen van artikel II, mogen uitrusting en inrichtingen van de ene Partij aan de andere worden overgedragen onder nader overeen te komen voorwaarden. Deze overdracht zal vanzelfsprekend onderworpen zijn aan beperkingen welke kunnen ontstaan als gevolg van gebrek aan voorraden of als gevolg van andere op een bepaald ogenblik bestaande omstandigheden.

Artikel VI

A. Er wordt overwogen dat, zoals in dit artikel wordt bepaald, particulieren en particuliere instellingen zowel in Nederland als in de Verenigde Staten rechtstreeks mogen handelen met particulieren en particuliere instellingen in het andere land. Dienovereenkomstig zullen personen die hetzij onder de jurisdictie van de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden, hetzij onder de jurisdictie van de Regering van de Verenigde Staten ressorteren, op de in lid B bedoelde gebieden, afspraken mogen maken om materialen, waaronder begrepen uitrusting en inrichtingen, over te brengen en uit te voeren naar, en diensten te verrichten voor de andere Regering en die personen onder haar jurisdictie, die door de andere Regering zijn gemachtigd, dergelijke materialen te ontvangen en in bezit te hebben en gebruik te maken van die diensten, mits alle-uit te wisselen geclassificeerde ge-

gevens vallen onder de in lid B uiteengezette gebieden en met inachtneming van:

- (1) de bepalingen van lid E van artikel II;
- (2) van toepassing zijnde wetten, regelingen en voorschriften t.a.v. vergunningen;
- (3) goedkeuring door de Partij onder wier jurisdictie de persoon die de afspraak maakt, ressorteert, indien de materialen of diensten geclassificeerd zijn, of indien het verschaffen van die materialen of het verlenen van die diensten de mededeling van geclassificeerde gegevens noodzakelijk maakt.

B. Voor zover zulks noodzakelijk is om de krachtens lid A van dit artikel gemaakte afspraken ten uitvoer te leggen, mogen geclassificeerde gegevens op de volgende gebieden, met inachtneming in elk afzonderlijk geval van de bepalingen van artikel II, worden medegedeeld door de persoon die het materiaal verschaft of de diensten verleent, aan de Partij of de persoon aan wie dat materiaal wordt verschaft of die diensten worden verleend:

- (1) onderwerpen waarover overeenstemming is bereikt t.a.v. de uitwisseling van gegevens als bepaald in artikel III;
- (2) technologische gegevens vallend onder de in artikel III B (3) vermelde categorieën, welke gegevens betrekking hebben op speciaal voor wetenschappelijk onderzoek bestemde reactoren, experimentele reactoren, „demonstration power reactors” of energieproducerende reactoren en, wanneer voor wat Nederland betreft deze gegevens vereist zijn in verband met reactoren welke op een bepaald ogenblik in Nederland in gebruik zijn, of wanneer deze gegevens vereist zijn voor het bouwen en het doen functioneren van bepaalde reactoren welke de Nederlandse Regering of daartoe gemachtigde personen welke onder haar jurisdictie staan van plan zijn te bouwen als onderdeel van een programma van onderzoek van proefnemingen, van het aantonen van de mogelijkheden van energieproductie, of van energieproductie, dat op een zeker ogenblik in Nederland wordt uitgevoerd.

Artikel VII

A. Gedurende de tijd dat deze Overeenkomst van kracht is, zal de Commissie der Verenigde Staten aan de Nederlandse Regering uranium verrijkt in het isotoop U-235 verkopen tot een netto hoeveelheid van maximaal 500 kilogram in uranium gebonden U-235. Deze netto hoeveelheid bedraagt de aan de Nederlandse Regering verkochte hoeveelheid in uranium gebonden U-235, verminderd met de hoeveelheid in weder bruikbaar te maken uranium gebonden U-235, welke aan de Verenigde Staten is terugverkocht of naar een

ander land of internationale organisatie met goedkeuring van de Verenigde Staten in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst is overgebracht. Dit materiaal mag niet worden verrijkt boven twintig percent (20 %) U-235, behalve als hierna bepaald. Dit materiaal zal worden verkocht met inachtneming van de in dit artikel vervatte voorwaarden en van de andere bepalingen van deze Overeenkomst als en wanneer nodig als aanvangs- of vervangingsbrandstof bij het doen functioneren van bepaalde reactoren voor wetenschappelijk onderzoek, experimentele reactoren, „demonstration power reactors” en energieproducerende reactoren, welke de Nederlandse Regering, in overleg met de Commissie der Verenigde Staten, besluit in Nederland te gaan bouwen, of tot het bouwen waarvan zij, eveneens in overleg met de Commissie der Verenigde Staten, besluit particuliere instellingen in Nederland te machtigen, en als nodig is voor hiermede verband houdende proefnemingen. De Commissie der Verenigde Staten kan, indien zij daartoe een verzoek ontvangt en daartoe termen aanwezig acht, een gedeelte van de eerder genoemde 500 kilogram als materiaal verrijkt tot negentig percent (90 %) beschikbaar stellen om te worden gebruikt in een reactor voor het beproeven van materialen, welke kan functioneren op een hoeveelheid splijtstof welke niet groter is dan zes (6) kilogram in uranium gebonden U-235.

B. De door de Commissie der Verenigde Staten krachtens dit artikel aan de Nederlandse Regering overgedragen en zich onder het beheer van de Nederlandse Regering bevindende hoeveelheid aan het isotoop U-235 verrijkt uranium zal te eniger tijd nooit meer brengen dan de hoeveelheid materiaal, welke nodig is om elk nader omschreven reactorproject dat de Nederlandse Regering, of personen onder haar jurisdictie, besluit(en) volgens de in deze Overeenkomst vervatte bepalingen uit te voeren, volledig te doen functioneren, vermeerderd met die hoeveelheid welke naar de mening van de Commissie der Verenigde Staten noodzakelijk is om een doelmatig en ononderbroken bedrijf van de reactor of reactoren te waarborgen gedurende de tijd dat de vervangen splijtstofelementen in Nederland radio-actief afkoelen, of gedurende de tijd dat de splijtstofelementen vervoerd worden, daar het in de bedoeling van de Commissie der Verenigde Staten ligt, een maximum aan nuttig effect van het aldus overgebrachte materiaal mogelijk te maken.

C. Elke verkooptransactie van aan het isotoop U-235 verrijkt uranium zal onderworpen zijn aan overeenstemming van Partijen t.a.v. de levertijden, de vorm van het te leveren materiaal, de kosten er van en de hoeveelheid te leveren materiaal, die in overeenstemming moet zijn met de in lid B vervatte beperkingen t.a.v. de hoeveelheden. Overeengekomen wordt dat, ofschoon de Nederlandse Regering in het isotoop U-235 verrijkt uranium aan daartoe gemach-

tigde gebruikers in Nederland zal doen toekomen, de Nederlandse Regering in elk geval alle rechten zal behouden op alle aan het isotoop U-235 verrijkt uranium dat van de Commissie der Verenigde Staten wordt gekocht, totdat particuliere gebruikers in de Verenigde Staten het recht hebben om in de Verenigde Staten eigendom te verwerven op aan het isotoop U-235 verrijkt uranium.

D. Overeengekomen wordt dat, wanneer uit de Verenigde Staten van Amerika ontvangen basismaterialen of splijtstoffen wederom bruikbaar moeten worden gemaakt, deze behandeling zal plaatsvinden met goedvinden van de Commissie der Verenigde Staten in hetzij installaties van deze Commissie, hetzij installaties welke voor deze Commissie aanvaardbaar zijn, op nader overeen te komen voorwaarden; er wordt mede overeengekomen dat, tenzij anders wordt overeengekomen, de vorm en het gehalte van bestraalde brandstof-elementen niet worden gewijzigd nadat zij uit de reactor zijn genomen en voordat zij zijn afgeleverd aan de Commissie der Verenigde Staten of aan voor deze Commissie aanvaardbare installaties om wederom bruikbaar te worden gemaakt.

E. Met betrekking tot alle splijtstoffen welke geproduceerd zijn in reactoren welke uit de Verenigde Staten verkregen materialen als brandstof gebruiken, in een hoeveelheid die groter is dan nodig is om de Nederlandse behoeften aan dergelijke materialen voor zijn programma voor het vreedzaam gebruik van atoomenergie te dekken, heeft de Regering van de Verenigde Staten en wordt hierbij aan die Regering verleend: (a) een eerste optie op de aankoop van dat materiaal tegen de op dat moment in de Verenigde Staten van Amerika voor splijtstof geproduceerd in reactoren welke brandstof gebruiken krachtens de bepalingen van een Overeenkomst tot samenwerking met de Regering van de Verenigde Staten, geldende prijzen, en (b) het recht om al dan niet toestemming te verlenen tot de overbrenging van dat materiaal naar enig ander land of naar internationale organisaties, indien van de optie op de aankoop geen gebruik wordt gemaakt.

Artikel VIII

Indien daaraan behoefte bestaat, en zoals wederzijds kan worden overeengekomen in verband met de onderwerpen waaromtrent overeenstemming is bereikt t.a.v. de uitwisseling van gegevens als bepaald in artikel III, en met inachtneming van de in artikel II vervatte beperkingen, en onder die voorwaarden als wederzijds kunnen worden overeengekomen, kunnen van tijd tot tijd tussen Partijen speciale regelingen worden getroffen voor verpachting en paching of verkoop en aankoop van hoeveelheden materialen, waaronder begrepen zwaar water en natuurlijk uranium, doch met uitzondering van splijtstoffen, in hoeveelheden groter dan die welke benodigd zijn voor

wetenschappelijk onderzoek, wanneer die materialen niet in de handel verkrijgbaar zijn.

Artikel IX

A. Met betrekking tot enigerlei uitvinding of ontdekking waarbij gegevens gebruikt zijn, die geclassificeerd waren toen zij werden medegedeeld overeenkomstig artikel III, en die gedurende de tijd dat deze Overeenkomst van kracht is, gedaan is als gevolg van, of zijn ontstaansgrond vindt in, zulk een mededeling, besluiten de Nederlandse Regering met betrekking tot enigerlei uitvinding of ontdekking waarvan zij de eigenaresse is, of die gedaan of tot stand gebracht is door onder haar jurisdictie ressorterende personen, en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika met betrekking tot zich in haar eigendom bevindende rechten op uitvindingen en ontdekkingen het volgende:

- (1) zij komen overeen om over te dragen en toe te kennen of te doen overdragen of toe te kennen aan de andere Partij alle rechten en eigendomsrechten op en belangen bij zulk een uitvinding, ontdekking, octrooi-aanvraag of octrooi in het land van de andere Partij, onder voorwaarde van verlening van een „royalty”vrije, niet-exclusieve, onherroepelijke licentie voor regeringsdoeleinden van de overdragende Partij en voor wederzijdse defensiedoeleinden;
 - (2) zij zullen, indien de andere Partij daarom verzoekt, aan de andere Partij verlenen of doen verlenen een „royalty”vrije, niet-exclusieve, onherroepelijke licentie voor regeringsdoeleinden in het land van de overdragende Partij of in derde landen, met inbegrip van het gebruik van die licentie door een contractant van verzoekende Partij voor het produceren van materialen in genoemde landen uitsluitend ten behoeve van die Partij;
 - (3) zij komen overeen dat elke Partij overigens naar goeddunken mag handelen met enigerlei uitvinding, ontdekking, octrooi-aanvraag of octrooi in haar eigen land of in derde landen, doch in geen geval zal een Partij discrimineren ten nadele van de burgers van het land van de andere Partij met betrekking tot het verlenen van enigerlei licentie op de octrooien waarvan zij de eigendomsrechten heeft in haar eigen land of in derde landen;
 - (4) zij doen afstand van alle aanspraken tegenover de andere Partij op betaling, „royalty” of vergoeding van andere aard met betrekking tot enigerlei zodanige uitvinding of ontdekking, octrooi-aanvraag of octrooi, en verlenen de ander ontheffing t.a.v. al dergelijke aanspraken.
- B. (1) Geen octrooi-aanvraag met betrekking tot enigerlei geclassificeerde uitvinding of ontdekking waarvoor gegevens werden

gebruikt welke krachtens deze Overeenkomst zijn medege-
deeld, mag door een der beide Partijen of door enigerlei per-
soon in het land van de andere Partij worden ingediend, be-
halve overeenkomstig de overeengekomen voorwaarden en
procedures.

- (2) Geen octrooi-aanvraag met betrekking tot zulk een geclasse-
ficeerde uitvinding of ontdekking mag in een land dat geen
partij is bij deze Overeenkomst, worden ingediend, tenzij
anders wordt overeengekomen, en met inachtneming van de
bepalingen van artikel XIII.
- (3) Er zullen de nodige geheimhoudings- of verbodsverordenin-
gen worden uitgevaardigd ten einde aan dit lid uitvoering te
geven.

Artikel X

A. De door de Commissie der Verenigde Staten vastgestelde
maatstaven betreffende de beveiligingsclassificatie gelden voor alle
krachtens deze Overeenkomst uitgewisselde gegevens en materialen,
met inbegrip van uitrusting en inrichtingen. De Commissie der Ver-
enigde Staten zal de Nederlandse Regering op de hoogte houden be-
treffende deze maatstaven en eventuele wijzigingen daarvan, en Par-
tijten zullen van tijd tot tijd met elkaar overleg plegen omtrent de
toepassing in de praktijk van deze maatstaven.

B. Er wordt overeengekomen, dat alle gegevens en materialen,
met inbegrip van uitrusting en inrichtingen, welke een classificatie
overeenkomstig lid A van dit artikel noodzakelijk maken, door de
Commissie der Verenigde Staten zullen worden beveiligd overeen-
komstig de daarvoor in aanmerking komende afspraken t.a.v. de be-
veiliging, welke tussen de Nederlandse Regering en de Regering
van de Verenigde Staten van Amerika bestaan.

C. Er wordt overeengekomen, dat de Partij welke krachtens deze
Overeenkomst enigerlei materiaal, met inbegrip van uitrusting en in-
richtingen, ontvangt alsmede enigerlei geclassificeerde gegevens, deze
gegevens niet verder zal verspreiden of zulk materiaal, met inbegrip
van uitrusting en inrichtingen, niet naar enig ander land zal over-
brengen, zonder de schriftelijke toestemming van het land van her-
komst van deze gegevens of dit materiaal. Verder wordt overeen-
gekomen, dat geen van beide Partijen bij deze Overeenkomst zonder
schriftelijke toestemming van de andere Partij aan een ander land
uitrusting of inrichting zal overdragen, indien die overdracht het
openbaar maken van geclassificeerde gegevens met zich mee zou
brengen, welke van die andere Partij zijn ontvangen.

Artikel XI

A. De Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde
Staten van Amerika geven hiermede uitdrukking aan hun gemeen-

schappelijk belang bij de oprichting van een internationaal bureau voor atoomenergie om het vreedzame gebruik van atoomenergie te bevorderen. Indien zulk een internationaal bureau wordt opgericht:

- (1) Zullen Partijen met elkaar overleg plegen om vast te stellen, in welke opzichten zij eventueel de bepalingen van deze Overeenkomst tot samenwerking wensen te wijzigen. In het bijzonder zullen Partijen met elkaar overleg plegen om vast te stellen, in welke opzichten en in welke mate zij afspraken wensen te maken t.a.v. het beheer en de toepassing door het internationaal bureau van die voorwaarden, toezichtsmaatregelen, beschermingsmaatregelen, met inbegrip van die welke verband houden met de geldende normen ten aanzien van gezondheid en veiligheid, welke vereist worden door het internationale bureau in verband met gelijksoortige aan een samenwerkend land onder auspiciën van het internationale bureau verleende hulp.
- (2) Ingeval Partijen geen wederzijds bevredigende overeenstemming bereiken nadat het in lid A van dit artikel bepaalde overleg heeft plaatsgehad, kan elk van beide Partijen door middel van een kennisgeving deze Overeenkomst beëindigen. Ingeval deze Overeenkomst op deze wijze wordt beëindigd, zal de Nederlandse Regering aan de Commissie alle krachtens deze Overeenkomst ontvangen en zich in haar bezit of in het bezit van personen onder haar jurisdictie bevindende basismaterialen en spijlstoffen terugzenden.

B. Het is Partijen bekend dat er in West-Europa pogingen worden gedaan om de programma's voor de ontwikkeling van atoomenergie van een groep landen te integreren. Indien de Nederlandse Regering van een dergelijke geïntegreerde groep lid wordt, en indien tussen deze groep landen en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika een overeenkomst tot samenwerking t.a.v. atoomenergie wordt gesloten, zou laatstgenoemde Regering, wanneer daartoe door de Nederlandse Regering een verzoek werd gedaan, bereid zijn, regelingen te treffen, opdat de geïntegreerde groep de rechten en verplichtingen van de Nederlandse Regering krachtens deze Overeenkomst op zich zou kunnen nemen, mits de geïntegreerde groep naar het oordeel van de Regering van de Verenigde Staten van Amerika op doeltreffende en veilige wijze de verplichtingen van deze Overeenkomst kan nakomen.

Artikel XII

De Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika leggen hierbij de nadruk op het gemeenschappelijk belang dat zij hebben bij het verzekeren, dat al het materiaal, alle uitrusting of inrichting welke aan de Nederlandse Regering krachtens

deze Overeenkomst beschikbaar is gesteld, uitsluitend voor niet-militaire doeleinden gebruikt zal worden.

A. Behalve voorzover de beveiligingsmaatregelen waarin deze Overeenkomst voorziet door overeenstemming tussen Partijen als voorzien in artikel XI worden vervangen door beveiligingsmaatregelen van het internationale atoomenergiebureau waarvan de oprichting is voorgesteld, zal de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, ongeacht eventuele andere bepalingen van deze Overeenkomst, de volgende rechten hebben:

- (1) Met het doel te verzekeren, dat de reactoren alleen worden ontworpen en alleen functioneren voor niet-militaire doeleinden, en om een doeltreffende toepassing van beveiligingsmaatregelen mogelijk te maken, het ontwerp te inspecteren van

- (i) elke reactor en

- (ii) elke andere uitrusting en alle andere inrichtingen, waarvan de Commissie oordeelt, dat het ontwerp betrekking heeft op doeltreffende toepassing der beveiligingsmaatregelen,

welke door de Regering van de Verenigde Staten of enige persoon onder haar jurisdictie aan de Nederlandse Regering of aan enigerlei andere persoon onder de jurisdictie van deze Regering ressorterende beschikbaar zullen worden gesteld, of welke de volgende op deze wijze beschikbaar gestelde materialen moeten gebruiken, vervaardigen of verwerken: basismateriaal, splijtstoffen, moderator-materiaal of ander door de Commissie der Verenigde Staten aangewezen materiaal;

- (2) Met betrekking tot door de Verenigde Staten van Amerika of enige persoon onder haar jurisdictie, de Nederlandse Regering of aan enige persoon onder de jurisdictie van die Regering beschikbaar gesteld basismateriaal of splijtstoffen en tot al het basismateriaal of splijtstof gebruikt in, verkregen uit, of geproduceerd als gevolg van het gebruik van de volgende op deze wijze beschikbaar gestelde materialen, uitrusting of inrichtingen:

- (i) basismateriaal, splijtstoffen, moderator-materiaal of ander door de Commissie der Verenigde Staten aangewezen materiaal,

- (ii) reactoren,

- (iii) enige andere uitrusting of inrichting welke door de Commissie der Verenigde Staten is aangewezen als een artikel dat ter beschikking zal worden gesteld, op voorwaarde, dat de bepalingen sub A 2 van dit artikel gelden,

- (a) te eisen, dat werkstaten worden bijgehouden en overgelegd en dat rapporten worden ingediend, zodat aldus wordt bijgedragen tot doeltreffend afleggen van verantwoording t.a.v. deze materialen; en
 - (b) te eisen dat al dergelijk zich onder het beheer van de Nederlandse Regering of van een onder haar jurisdictie ressorterend persoon bevindend materiaal geheel beveiligd wordt op de in dit artikel en de in artikel XIII bepaalde wijzen;
- (3) Te eisen dat alle sub A 2 van dit artikel bedoelde splijststoffen welke op een bepaald ogenblik niet voor niet-militaire doeleinden in Nederland worden gebruikt en welke niet krachtens artikel VII, lid E (a) van deze Overeenkomst aangekocht worden, niet worden overgebracht krachtens artikel VII, lid E (b) van deze Overeenkomst, of niet op andere wijze krachtens een regeling welke voor beide Partijen aanvaardbaar is, van de hand worden gedaan, zullen in door de Commissie der Verenigde Staten aangewezen opslagplaatsen worden bewaard;
- (4) Na overleg met de Nederlandse Regering, personeel aan te wijzen dat, indien een der Partijen zulks verzoekt, vergezeld van door de Nederlandse Regering aan te wijzen personeel, in Nederland toegang zal hebben tot alle daartoe in aanmerking komende plaatsen, en kennis zal nemen van alle gegevens welke nodig zijn om de aanwezige hoeveelheden basismaterialen en splijststoffen na te gaan, waarvoor de bepalingen sub A (2) van dit artikel gelden, teneinde vast te stellen, of deze Overeenkomst wordt nageleefd, en om onafhankelijk die metingen te verrichten, die zij noodzakelijk kan achten;
- (5) Deze Overeenkomst te schorsen of te beëindigen en de terugzending van alle sub A 2 van dit artikel bedoelde materialen, uitrusting en inrichtingen te eisen in geval van niet-naleving van de bepalingen van dit artikel of van de in artikel XIII vervatte garantiën en het in gebreke blijven van de Nederlandse Regering om de bepalingen van dit artikel binnen redelijke tijd ten uitvoer te leggen;
- (6) Met de Nederlandse Regering overleg te plegen aangaande aangelegenheden welke de gezondheid en de veiligheid betreffen.

B. De Nederlandse Regering verplicht zich, de toepassing van de in dit artikel voorziene beveiligingsmaatregelen te vergemakkelijken.

Artikel XIII

A. De Nederlandse Regering garandeert dat:

- (1) De beveiligingswaarborgen en normen, welke door de van toepassing zijnde beveiligingsafspraken tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, vertegenwoordigd door de Commissie der Verenigde Staten, worden voorgeschreven, in acht zullen worden genomen voor alle geclassificeerde gegevens en materialen, met inbegrip van uitrusting en inrichtingen, welke krachtens deze Overeenkomst worden uitgewisseld.
- (2) Geen materiaal, dat aan de Nederlandse Regering of aan gemachtigde personen onder haar jurisdictie door aankoop of op andere wijze krachtens deze Overeenkomst is overgedragen, met inbegrip van uitrusting en inrichtingen, voor atoomwapens of voor wetenschappelijk onderzoek op het gebied van atoomwapens of voor de ontwikkeling van atoomwapens of voor enig ander militair doel zal worden gebruikt.
- (3) Geen materiaal of „Restricted Data”, dat/die aan de Nederlandse Regering of aan gemachtigde personen onder haar jurisdictie krachtens deze Overeenkomst is/zijn overgedragen, met inbegrip van uitrusting en inrichtingen, aan daartoe niet gemachtigde personen of aan personen die niet onder de jurisdictie van de Nederlandse Regering vallen, zal/zullen worden overgedragen, tenzij de Commissie der Verenigde Staten toestemming geeft tot zulk een overdracht aan een ander land, en dan nog alleen indien de overdracht van het materiaal of de „Restricted Data” binnen het kader valt van een Overeenkomst tot samenwerking tussen de Regering der Verenigde Staten van Amerika en het andere land.

B. De Regering van de Verenigde Staten van Amerika garandeert dat:

- (1) De beveiligingswaarborgen en normen welke door de van toepassing zijnde beveiligingsafspraken tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, vertegenwoordigd door de Commissie der Verenigde Staten, worden voorgeschreven in acht zullen worden genomen met betrekking tot alle geclassificeerde gegevens en materialen, met inbegrip van uitrusting en inrichtingen, welke krachtens deze Overeenkomst worden uitgewisseld.
- (2) Geen materiaal of enigerlei „Restricted Data”, dat/die aan de Regering van de Verenigde Staten van Amerika of aan gemachtigde personen onder haar jurisdictie krachtens deze Overeenkomst is/zijn overgedragen, met inbegrip van uitrusting en inrichtingen, aan daartoe niet gemachtigde personen

of aan personen die buiten de jurisdictie van de Regering van de Verenigde Staten vallen, zal/zullen worden overgedragen, tenzij de Nederlandse Regering toestemming geeft tot zulk een overdracht aan een ander land.

Artikel XIV

Voor de toepassing of het gebruik van alle gegevens (met inbegrip van ontwerptekeningen en specificaties), materiaal, uitrusting of inrichtingen, welke tussen Partijen krachtens deze Overeenkomst zijn uitgewisseld of welke Partijen krachtens deze Overeenkomst aan de andere Partij hebben overgedragen, is de ontvangende Partij verantwoordelijk en de andere Partij garandeert niet de nauwkeurigheid en volledigheid van die gegevens en garandeert niet de geschiktheid van die gegevens, dat materiaal, die uitrusting of inrichting voor enigerlei bijzondere aanwending of toepassing.

Artikel XV

Voor wat deze Overeenkomst betreft:

A. betekent „Nederland” het deel van het Koninkrijk der Nederlanden in Europa;

B. betekent „Commissie” of „Commissie der Verenigde Staten” de Commissie inzake Atoomenergie der Verenigde Staten;

C. betekent „Partijen” de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, alsmede de Commissie der Verenigde Staten optredend in naam van de Regering der Verenigde Staten van Amerika; „Partij” betekent een van de bovengenoemde Partijen;

D. betekent „atoomwapen” elke inrichting die atoomenergie gebruikt, met uitzondering van het middel om de inrichting te vervoeren of voort te bewegen (daar waar dit middel een scheidbaar en afzonderlijk deel van de inrichting vormt), waarvan het voornaamste doel is het gebruik als, of de ontwikkeling van, een wapen, een prototype van een wapen of een inrichting om een wapen te beproeven;

E. betekent „bijprodukten” elk radio-actief materiaal (met uitzondering van splijtstoffen) ontstaan bij of radio-actief gemaakt door het blootstellen aan de straling die optreedt bij het proces van het produceren of gebruiken van splijtstoffen;

F. betekent „geclassificeerd” een beveiligingsaanduiding van de graad „vertrouwelijk” of hoger, welke geldt krachtens de wetten en regelingen van hetzij de Nederlandse Regering, hetzij de Regering der Verenigde Staten van Amerika, voor alle gegevens, inlichtingen,

materialen, diensten of enigerlei andere aangelegenheid; alsmede „Restricted Data”;

G. betekent „uitrusting en inrichtingen” en „uitrusting of inrichting” elk instrument, apparaat of installatie; en omvat het eveneens elke installatie, uitgezonderd een atoomwapen, geschikt om van splijtstoffen gebruik te maken of deze te produceren, en onderdelen daarvan;

H. betekent „persoon” elke natuurlijke persoon, maatschappij, vennootschap, firma, vereniging, trust, vermogen, openbare of particuliere instelling, groep, regeringsorgaan of staatsbedrijf; doch hieronder vallen niet de partijen bij deze Overeenkomst;

I. betekent „reactor” een apparaat dat geen atoomwapen is, waarin een zich zelf onderhoudende kettingreactie van kernsplijting plaats vindt met gebruikmaking van uranium, plutonium, of thorium, of elke combinatie van uranium, plutonium of thorium;

J. betekent „Restricted Data” alle gegevens betreffende (1) het ontwerp, de vervaardiging of het gebruik van atoomwapens; (2) de produktie van splijtstoffen; of (3) het gebruik van splijtstoffen bij de produktie van energie; doch hieronder vallen niet gegevens welke gedeclassificeerd zijn of uit de categorie van „Restricted Data” verwijderd zijn door de bevoegde autoriteit;

K. betekent „splijtstof” (1) plutonium, uranium verrijkt aan het isotoop 233 of aan het isotoop 235 en elk ander materiaal waarvan de Nederlandse Regering of de Commissie der Verenigde Staten bepaalt dat het splijtstof is; of (2) elk materiaal dat door een der voorafgaande materialen kunstmatig verrijkt is;

L. betekent „basismateriaal” (1) uranium, thorium of enig ander materiaal waarvan de Nederlandse Regering of de Commissie der Verenigde Staten bepaalt dat het basismateriaal is; of (2) ertsen welke een of meer van de voorafgaande materialen bevatten in die concentratie als de Nederlandse Regering of de Commissie der Verenigde Staten kan bepalen;

M. betekent „atoomenergie” alle vormen van energie welke vrijkomt tijdens een kernsplijting of kerntransformatie.

TEN BLIJKE WAARVAN Partijen bij deze Overeenkomst deze hebben doen tot stand brengen ingevolge behoorlijk vastgestelde machtiging.

GEDAAN te Washington, in tweevoud, de tweeëntwintigste juni 1956.

Voor de Nederlandse Regering:
(w.g.) J. H. VAN ROIJEN
Ambassadeur der Nederlanden.

Voor de Regering van de Verenigde Staten van Amerika:
(w.g.) A. BURKE ELBRICK
Plaatsvervangend Onderminister voor Europese Zaken.

(w.g.) W. F. LIBBY
*Waarnemend Voorzitter van de Commissie inzake
Atoomenergie der Verenigde Staten.*

D. GOEDKEURING

De Overeenkomst behoeft de goedkeuring der Staten-Generaal ingevolge artikel 60, lid 2, van de Grondwet, alvorens in werking te kunnen treden.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen der Overeenkomst zullen, ingevolge artikel I, lid B, voor een tijdvak van 10 jaar in werking treden op de dag waarop de beide Regeringen elkaar zullen hebben medegedeeld, dat de ver-eiste goedkeuring is verkregen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de Overeenkomst op grond van artikel VII, onder A, slechts gelden voor Nederland.

J. GEGEVENS

Van de op 18 juli 1955 ondertekende Overeenkomst, tot vervanging waarvan de onderhavige Overeenkomst strekt, is de Engelse tekst geplaatst in *Trb.* 1955, 96, en de vertaling in het Nederlands in *Trb.* 1955, 105; zie ook *Trb.* 1956, 13.

Uitgegeven de zesentwintigste september 1956.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. W. BEYEN.